ŠULSKE NOWINY

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
www.sorbische-schule-ralbitz.de

Wulki róžk 2026
30. lětnik, 298. wudaće

Kotre aktiwity móžemy sej w zymje wšitko předewzać?

‹ Što sy ty hižo wšitko dožiwił/a? ›

snowboardować

lodohokej hrać

smólnicowe pućowanje

wobrazowu knihu za 2026 zhotowić

lěhwowy woheń

zymske pućowanje

dom / bydlenje pyšić

sankować

so smykać

poprjancy jěsć

sněhakować

do dźiwadła hić

něšto paslić

so z přećelemi zetkać

kakawo / ćopły čaj pić

horce kupanje

filmowy wječor

sněhoweho muža twarić

hrajny wječor

so kulkować

punš warić a pić

kurjački zaswěćić

něšto pjec

něšto warić

- tekst: Liska Markulec -

Što nas w lěće 2026 wšitko wočakuje?

13. januara	dźeń wotewrjenych duri našeje šule
6. februara	Za wšitkich, kotřiž rady w zymje před telewizorom sedźa a napjeće zymskemu sportej sćěhuja, je 2026 zaso wulkotne lěto. 24. Olympiske zymske hry so z Mailanda a Cortiny d´ Ampezzo z Italskeje wusyłaja.
5. apryla	Jutrowna njedźela - ważny termin za křižerjow - je lětsa spočatk jutrownika.
21. apryla	Zemrěta Wulkobritaniska kralowna Elizabeth II. woswjeći jeje 100te narodniny w Božim kralestwje. Wjele zboža, Waša kralowska wyšnosć!
11. junija	Hač dotal najwjetše swětowe mišterstwa w kopańcy započinaja so w Mexiko, USA a Kanadźe.
4. julija	W juliju woswjeći USA swoje 250. narodniny. Gratulacija!
12. awgusta	Wšitcy, kotřiž su rady w lěću wonka a so słónča, móža to hnydom hač do wječora činić. Wokoło 20:12 hodźin je mjenujcy słónco zdźěla začmite. Mamy potajkim parcielne začmiće słónca (Sonnenfinsternis).
28. awgusta	A jeli sće to zapasli, někotre dny pozdźišo směće tež hišće parcielne začmiće měsačka (Mondfinsternis) wobdźiwać.

- tekst: Jakub Barč, někotre informacije z: America 250 - United States Department of State, Sonnenfinsternis über dem Norden: Ein Spektakel am Himmel | ndr.de -

Archeologiske wurywanki na šulskej ležownosći

Wutoru w nowembru přewjedźe so na šulskej ležownosći archeologiska wurywanka. W ramiku wučby stawizny běše nadawk za 5. lětnik potajne składy z pěskoweho kašćika namakać. W teoriji nawuknychu šulerki a šulerjo hižo nadawki a graty archeologu znać. Wuhotowani z kłobukom, lupu, pinzlom, łopaču a mulerskej łžicu podachmy so na přepytowanišćo.

Prašane běchu wosebje pilnosć, sćerpnosć a dokładnosć, jako zakład za nadeńdźenje historiskich namakankow. Na kóncu běchu naši archeologojo jara wuspěšni a zahorjeni. Mjez druhim namakachu so nop, słonowina, stare horncy, keramika, fosilije, kónčki kłoka, karany, sudobja, fundamenty, molowanki, rjećazy a pjenjezy. Wosebje

překwapjace běše wurywanje stareho póstoweho kašćika. Tutón wobsahowaše za młodych slědźerjow słódki pokład. Facit je: Archeologiske wurywanje zahorješe wšitkich šulerkow a šulerjow, běše potajkim jara wuspěšne.

- tekst a wobrazaj: Mathias Kliemank -

INFORMACIJE – TERMINY – WŠELČIZNY

13. wulkeho róžka
23. wulkeho róžka
26. do 30. wulkeho róžka

dźeń wotewrjenych duri
5. a 6. lětnik ptači kwas w Chrósćicach
8. lětnik sněhakowarske lěhwo w Altenbergu

Recept za dźěćacy punš

- Strowe, słódne a połne witaminow -

přidawki za někak 1 liter:
- 500 ml jabłučkoweje brěčki
- 250 ml oranžoweje brěčki
- 250 ml płodoweho čaja (na př. šiplenkowy abo jahodowy čaj)
- 1 bio-oranža (w kuskach)
- 1 jabłuko (w kóstkach)
- 2 kiješkaj cymta
- dale móžne: 2-3 naliki, měd/klonowy sirup

přihotowanje:
1. **Čaj zwarić** a ćahnyć dać (10-15 mjeń.), měšk wotstronić.
2. **Brěčki, čaj a korjeniny** (cymt, naliki) do hornca dać.
3. **Płody** (oranža w kuskach, jabłuko w kóstkach) k tomu dać.
4. **Pomału woćoplić** (Njesmě so warić!) a 10-15 mjeń. ćahnyć dać.
5. **Korjeniny wotstronić** a punš ćopły naleć.

- tekst: Laura Domanic, informacije z: https://www.google.com/search?q=in+welcher+jahreszeit+hat+man+die+meisten+kronkorken+da&sca_esv=467a6a31ff5f6688&ei=jKwIaZ69Mv-K9u8P0sCv2AI&ved=2ahUKEwiWjIH0idaQAxW

Božemje mučnota a bjezlóštnosć w zymje!

- Čehodla čujemy so tak sprócni a bjezlóštni? -

W zymje dóstanjemy přez to, zo je dlěje ćma, mjenje dnjoweje swěcy. Tohodla produkuje naše ćěło wjace melatonina, štož je hormon za spar. Přez zymniše temperatury přetrjeba naše ćěło tohorunja wjace energije za woćoplenje ćěła. Zymne a mokre wjedro nas k tomu njepohnuje so wonka hibać. Sedźimy wjele nutřka. W zawrjenych rumach pak je mjenje kislika. Wšitko to su přičiny, čehodla smy w zymje sprócni a bjezlóštni. Tola što móžemy přećiwo tomu činić?

1. swěca

- přirodna swěca pomha ćěłu melatonin wottwarić
- při woknje sedźeć

→ wosebje přirodna swěca tyje ćěłu

2. pohib

- krótke wuchodźowanje wonka
- małe zwučowanja kaž naćahanja, kruženje ramjenjow
- sport po šuli (wonka abo nutřka)

→ pohib pomha při tym, zo čujemy so wurunani a fit

3. zežiwjenje

- čerstwy sad a zelenina
- worješki
- mjenje cokora
- wjele pić

4. spar

- prawidłowne spanske časy
- chłódna spanska

5. čerstwy powětr a přijomny klima w rumje

- rumnosć přewětrić

→ wjace kislika

6. za psychu

- wotměnjaty dźeń: z přećelemi zetkać, hobbyje

→ dobra nalada ma pozitiwny wuskutk

- tekst: Lydija Pešmanowa, někotre informacije z: https://www.snoozeproject.de/ratgeber/muedigkeit-im-winter/?srsltid=AfmBOormKx-1zDLMhzOGGdUGIx4Qh5IWcGYZbL6noK39ctYHIsFOvTgV -

- zbytne wobrazy: www.pixabay.de –